

Oponentský posudek
na diplomovou práci Ing. Leony Adamčikové
„Specifika ochrany hospodářské soutěže EU v oblasti energetiky“

Předkládaná práce si dává za cíl pojednat o specifikách ochrany hospodářské soutěže v oblasti energetiky v právu EU. Autorka v úvodu sama vymezuje cíl následovně: „Cílem práce je odpovědět na otázku, čím je specifické prosazování pravidel hospodářské soutěže EU vůči podnikům v energetickém sektoru.“ Její rozsah je celkem 82 stran psaného textu, z toho 11 stránek přehledu použité literatury. Práce má jednu přílohu, kterou tvoří schéma procesu prosazování článků 101 a 102 FEU, jehož výsledkem je sankční rozhodnutí nebo rozhodnutí o závazcích. Práce má dále řádně zpracované resumé v anglickém jazyce, vč. abstraktu a klíčových slov. Lze konstatovat, že po formální stránce je práce zpracována bezchybným způsobem, použitý odborný jazyk, stejně jako formální členění práce a úroveň a rozsah poznámkového aparátu v plném rozsahu odpovídají nárokům, kladeným na tento druh práce.

Po obsahové stránce je na práci zapotřebí ocenit skutečnost, že staví nejenom na solidních teoretických (nejenom právních, ale i ekonomických) základech, ale spojuje je i s praktickými zkušenostmi autorky. Autorka si zvolil nelehké téma, které má nejenom teoretické, ale i dalekosáhlé praktické konsekvence, reflektující komplikované prolínání jednotlivých pozitivních právních úprav a to jak z oblasti práva veřejného, tak i práva soukromého. Autorka pracuje nejenom s dostupnou odbornou literaturou, ale opírá se zejména o existující judikaturu Soudního dvora EU, kterou řádně cituje a ze které analytickým způsobem čerpá. Co se týče případného budoucího rozpracování práce do práce rigorózní, resp. dizertační lze autorce doporučit čerpat dále i ze zahraniční časopisecké odborné literatury, která se probíraným tématům již obsáhle věnovala.

V úvodu práce autorka jasně a srozumitelně vymezuje cíle předkládané práce a vysvětluje metodiku, kterou chce při dosažení těchto cílů použít. Již na tomto místě bych chtěl poukázat na drobnou terminologickou nepřesnost, které se autorka dopouští na mnoha místech práce a která se jako červená niť prolíná celým jejím dílem, tím je nepřesné používání pojmů „přenosová“ a „přepravní“ soustava. V kontextu české právní úpravy se pojem „přenosová soustava“ používá pro sektor elektroenergetiky, zatímco pojem „přepravní soustava“ je používán pro sektor plynárenství. Na obě soustavy navazují v obou sektorech soustavy distribuční. Tuto (z pohledu autorky drobnou, ovšem z pohledu profesionálů činných na

poli energetiky zcela závažnou) nepřesnost by měla autorka při dalším rozpracování práce (např. do práce rigorózní, nebo dizertační) odstranit.

První kapitola práce se zabývá základními normami práva na ochranu hospodářské soutěže, které jsou v práci analyzovány v rámci energetického sektoru. Jedná se o zákaz dohod, které narušují hospodářskou soutěž upravený v čl. 101 SFEU, a zákaz zneužití dominantního postavení upravený v čl. 102 SFEU. Vedle těchto norem, které jsou prosazovány ex post, kapitola pojednává také o kontrole spojování podniků Komisí, jako ex ante uplatňování soutěžních norem vůči notifikovaným spojením. Kapitola se zabývá také základními cíli soutěžního práva a nástroji, které má Komise k dispozici k jeho prosazování.

Druhá kapitola stručně popisuje vývoj energetické politiky v EU. Zaměřuje se zejména na významné milníky, kterých bylo při vytváření jednotné energetické politiky dosaženo, stejně tak na překážky, kterým liberalizace energetických trhů čelí. Kapitola stručně pojednává také o vztahu soutěžně-právních norem a předpisů energetické regulace. Tyto první dvě kapitoly poskytují teoretický základ pro analýzu, která je provedena ve třetí kapitole. Tyto první dvě kapitoly poskytují teoretický základ pro analýzu, která je provedena ve třetí kapitole.

Třetí kapitola provádí samotnou analýzu případů, které Komise a SDEU dosud řešily. Postupně, ve třech blocích, se věnuje jednotlivým soutěžním normám a přitom poukazuje na specifika, která provádění soutěžních norem s ohledem na charakter energetického sektoru vykazují. Poukazuje také na cíle, které Komise při prosazování soutěžního práva sleduje.

V závěru práce jsou shrnuty specifika prosazování soutěžního práva v energetickém sektoru. Autorka ve své práci dochází k závěru, že Evropská komise ve své roli strážkyně evropského práva učinila ze soutěžního práva efektivní a silný nástroj prosazování hospodářské soutěže, který aktivně používá k urychlení procesu liberalizace energetických trhů.

Ve vztahu k obhajobě práce navrhuji, aby se autor vyjádřil k následujícím problémovým okruhům:

- Autorka na str. 16 správně poukazuje na skutečnost, že sektor jaderné energetiky je v primárním právu upraven Smlouvou o založení Evropského společenství pro atomovou energii. Jaký je vztah tohoto pramene primárního práva k primárnímu právu EU a jaký je vzájemný vztah pravidel hospodářské soutěže v právu EU a pravidel, zakotvených v právu Euratomu? (pro zajímavost mohu odkázat na zajímavou studii R. Ptasekaite „The Euratom Treaty v. Treaties of the European Union: limits of competence and interaction“, Stockholm, 2011, publikovanou na internetu: <http://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/Global/Publikationer/Rapport/Avfall-transport-fysiskt-skydd/2011/SSM-Rapport-2011-32.pdf>),
- Autorka analyzuje postup Evropské komise v případě porušení pravidel hospodářské soutěže. Jedná zde Evropská komise jako *sui generis* správní orgán? Jaká procesní

ustanovení se na toto jednání vztahují? Existuje v rámci jednání orgánů EU nějaká právní forma harmonizace procesních postupů?

Závěrem bych chtěl konstatovat, že téma, které si autorka zvolila, je relativně náročné. Autorka při zpracování tématu vycházela z rozsáhlých teoretických i praktických znalostí předmětné materie. Bez nadsázky lze konstatovat, že autorčina práce představuje komplexně a přehledně zpracovanou studii, která v plné míře odpovídá nárokům kladeným na diplomové práce, obhajované na Právnické fakultě UK.

Jako oponent bych chtěl dále autora povzbudit k dalšímu rozšíření práce a k publikaci její části, nebo celku v českém právnickém odborném periodiku (např. Antitrust). Za tímto účelem by bylo možné zkrátit části věnující se obecně známým teoretickým základům a naopak dále rozpracovat pasáže o detailnější aspekty existující judikatury (srov. také doporučení vyslovená v posudku konzultanta).

S ohledem na výše uvedené doporučuji předkládanou diplomovou práci k obhajobě a s výhradou úspěšné obhajoby doporučuji hodnocení „výborně“.

V Praze, na Předsvátek Bohozjevení

.....

JUDr. J. Handrlica, Ph.D.